

Talianske mestské štáty

Tematický celok: *Rodí sa európska novoveká
spoločnosť*

Dozvuky stredoveku...

☞ Stredoveká cirkev učila, že **poriadok** na tomto svete je **daný od Boha a je nemenný**...toto učenie **najviac vyhovovalo šľachte**, keďže nikto nemohol ohrozovať jej výnimočné postavenie a bohatstvo

Stredoveká spoločnosť sa delila na stavy:

- 1. Mnísi a kňazi*
- 2. Šľachtici*
- 3. Remeselníci, obchodníci, poddaní*

Stredoveká cirkev

Renesančná epocha

- ☞ Začiatok 16. storočia nazvali učiteli epochou renesancie – znovuzrodenia...verili, že svet sa po „temnom stredoveku“ odznova rodí a vracia sa k „správnej dobe“ – k antickej civilizácii
- ☞ Renesancia chcela nadviazať na antiku, ale v skutočnosti prišlo k „zrodu“ novej epochy - novoveku

Zrod renesancie...

☞ Počiatky renesančnej epochy môžeme najskôr pozorovať na Apeninskom polostrove (súčasnú Taliansko)...už od 12. storočia existovali na severe Talianska tzv. mestské štáty na čele s mestskými radami

Mestá ako **Florenca, Turín, Janov, Padova, Benátky, Miláno, Rím** a pod...fungovali ako republiky na čele s mestskými radami

Všimnite si, že Apeninský polostrov má tvar „čižmy“

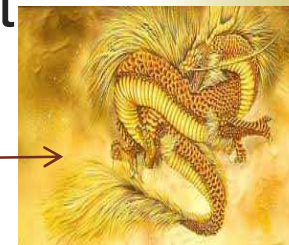
V iných častiach Európy vtedy ešte existovali rozľahlé ríše na čele s monarchami...

Obchod a remeslo...

Už spomínané **apeninské mestské štáty** sa zaradili medzi **najbohatšie štáty vtedajšej Európy...bohatli hlavne z obchodu a remesiel**
↔ **najvplyvnejšími obyvateľmi** týchto miest boli bohatí **obchodníci, majitelia dielní a remeselníci**

Florenca –
Atény renesancie

Hodváb

Súkno

Zbrane

Bankovníctvo

☞ **Apeninský polostrov** sa stal aj **kolískou** zrodu **bankovníctva** ⇔ aby obchod fungoval, boli potrebné dobré bankové služby... → napr. vo Florencii **zakladateľmi bankovníctva bola rodina Mediciovcov**

Florenca mala prezývku „Atény renesancie“

Florenca

Cosimo di Giovanni de' Medici

Renesancia a humanizmus

- ☞ A boli to práve pokrokové talianske mestá, kde sa podarilo presadiť nový meštiansky svetonázor (12 až 16 stor.) => **HUMANIZMUS** (od slova humanus = ľudský) → **zameral pozornosť vedy, umenia a kultúry na pozemský svet a človeka...svoje kultúrne úsilie chápali humanisti ako obnovenie antiky** → **RENEŠANCIA** (obnovenie, znovuzrodenie)

V stredoveku bol jediným predmetom záujmu nadpozemský svet a Boh

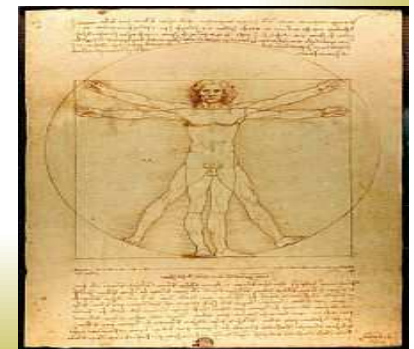
Renesančný človek

- ☞ Renesanční myslitelia sa snažili nájsť odpoveď na otázku „**aké je miesto človeka vo svete**“? => začali na človeka nazerat' ako na slobodné individuum => **každý má právo preskúmať človeka a pozemský svet, ktorý nemá byť iba prípravou na večnosť, ale cieľom sa stáva telesne a duševne všestranne rozvinutý jedinec**

Leonardo da Vinci

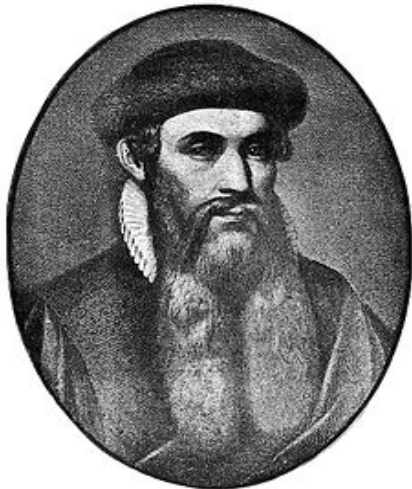

Kníhtlač

☞ V šírení humanistických myšlienok
dopomohol aj nový objav (vynález) – kníhtlač
→ okolo roku 1443 → **Johann Gutenberg**

Johann Gutenberg

Vynájdением kníhtlače sa začala
KULTÚRNA REVOLÚCIA

Knihy sa nemuseli práce prepisovať,
tlačili sa a rozšírili medzi široké
vrstvy obyvateľstva

Takto sa tlačilo v 16. storočí

Šírenie renesancie a humanizmu

☞ Zhruba od druhej polovice 15. storočia sa humanizmus a renesancia začali šíriť z Talianska aj do ostatnej Európy...služby renesančných umelcov využívali aj na šľachtických a panovníckych dvoroch...

Matej Korvín, kráľ uhorský

Stavebný sloh v renesancii

☞ **Renesančný stavebný sloh** sa vyznačoval priestrannosťou, svetlosťou a súmernosťou...gotický oblúk bol nahradený oblým oblúkom a namiesto veže sa objavuje kopula...

Bazilika sv. Petra v Ríme